

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 4.—, Popusti po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V pričakovanju pojasnil iz Moskve:

Zaenkrat se ni še nič spremenilo

V mednarodnih krogih mirno čakajo, da se pokaže, kakšna bo vsebina nemško-ruskega pakta — Angleško-francosko-ruska pogajanja v Moskvi se nadaljujejo — Mirovna fronta ne bo spremenila svojega dosedanjega stališča, ki sloni na združenem odporu proti vsakemu napadu

London, 23. avg. br. Današnji jutranjki razpravljajo o nameravani sklenitvi nenapadnega pakta z Rusijo in predvsem ugotavljajo, da pomeni ta korak nemške vlade razveljavljanje protikomunističnega pakta, kateremu je Nemčija vsa ta leta sem pripisovala največjo važnost. Izrečno pa ugotavljajo, da mirovna fronta s tem ni prav nič prizadeta, kakor sklenitev tega pakta tudi ne bo prav nič vplivala na vojaška pogajanja Anglije, Francije in Rusije.

Kar se tiče razmerja Rusije do Poljske v primeru kakšnega napada s strani Nemčije, opozarjajo v londonskih krogih predvsem na to, da vsebuje tudi ta pakt, kakor vsi dosedanja nenapadna pakta, ki jih je sklenila Rusija, posebno klavzulo, ki doleži, da obdrži v primeru, da ena izmed pogodbenih držav napade kako drugo državo, druga pogodbenica popolnoma svobodno roke. Rusija bi mogla na ta način brez oklevanja izvršiti obveznosti do Poljske v smislu določa pakta, ki bo sklenjen med Anglijo, Francijo in Rusijo.

Pariz, 23. avg. br. Agencija Havas poroča: V merodajnih moskovskih krogih izjavljajo, da vprašanja, kakor so Gdansk, poljski koridor in slične nemške zahteve, nimajo nobene zveze z nameravano sklenitvijo nenapadnega pakta z Nemčijo. Rusija je Nemčiji že leta 1934 predlagala sklenitev takega pakta, toda takrat je Nemčija to odklonila in forsirala protikomunistični pakt. Sedaj pa se je preprčala o nesmiselnosti take gonje proti Rusiji in popolnem neuspehu tega pakta ter je sama ponudila Rusiji sklenitev nenapadnega pakta.

Moskva, 23. avg. br. V merodajnih ruskih krogih izjavljajo, da prihod Ribbentropa v Moskvo in sklenitev nenapadnega pakta z Nemčijo nikakor ni nezdravljiva z nadaljevanjem angleško-francosko-ruskih vojaških pogajanj, ki gredo za tem, da se organizira fronta odpora proti vsakemu napadu. V tem pogledu se ni ničesar spremenilo, in ni nobenega vzroka, da bi se ta pogajanja prekinila.

Francoski poslanik Naggyar je včeraj dopoldne obiskal angleškega poslanika Seeda, s katerim je imel v navzočnosti šefa angleške in francoske vojaške misije ter vojaških atašeev obeh poslaništev konferenco, na kateri so proučili položaj, ki je nastal po objavi poročil o sklenitvi nenapadnega pakta med Nemčijo in Rusijo. Po tej konferenci sta oba poslanika v spremstvu šefov obeh vojaških misij obiskala Molotova in Vorosilova ter se pri tej priliki dogovorila, da se bodo pogajanja zastopnikov vseh treh generalnih štabov nemoteno nadaljevala.

Nadaljevanje pogajanj v Moskvi

Pariz, 23. avg. AA. Havas. Iz Moskve poročajo: Doumenc in Plankett sta s člani francoske in angleške vojaške misije obiskala Kromelja. Konferenca francoskih, sovjetskih in angleških delegatov je na

Predčasni povratek državnih poglavarjev v prestolnice

London, 23. avg. i. Angleški kralj Jurij VI. se danes predčasno vrne s letovanja v Balmoralu v London.

Washington, 23. avg. br. Zaradi mednarodne napetosti je predsednik Roosevelt sklenil, da prekine svoj odhiti in se bo v četrtek vrnil v Washington, kjer se bodo zbrali tudi vsi člani vlade, da skupno proučijo položaj.

Pariz, 23. avg. br. President Lebrun je prekinil svoj odmor in se je vrnil v Pariz.

Chamberlainova poslanica Hitlerju

Ponovno opozorilo Nemčiji, da bo Anglija izpolnila vse obveznosti do Poljske, če bo napadena

Pariz, 23. avg. AA. Havas. Iz Berlina poročajo: Iz dobro poučenega zasebnega vira se je izvedelo, da se bo britanski poslanik Henderson danes dopoldne ob desetih odpeljal v Solnograd, nato pa bo nadaljeval vožnjo v Berchtesgaden. Tam se bo sestel s Hitlerjem in mu izročil Chamberlainovo poslanico. Ta poslanica bo odgovor na to, ki jo je nemška vlada pred kratkim poslala v London. V njej je nemška vlada seznanila britansko vlado z nemškim stališčem glede vprašanj vzhodne Evrope.

London, 23. avg. br. V takojšnjih merodajnih krogih izjavljajo, da poslanica Chamberlaina, ki jo bo danes izročil an-

Danes dopoldne je sprejel ministrskega predsednika Daladiera, ki mu je podrobno poročal o položaju.

Varšava, 23. avg. br. Predsednik republike Moscicki, ki se je mudil na svojem posestvu v Volhiniji, se je včeraj naglo vrnil v prestolnico in je v stalnih stikih z vlado.

Bukarešta, 23. avg. br. Kralj Karol se je

vrnil iz Sinaje v Bukarešto. Sredi je sprejel predsednika vlade in zunanjega ministra Gafencu, ki mu je poročal o položaju.

Izredna seja rumunske vlade

Bukarešta, 23. avg. br. Rumunska vlada je imela sredi dve uri trajajočo sejo, na kateri je proučila mednarodni položaj.

Stališče Anglije ostane nespremenjeno

Odločen komunike vlade — Anglija bo reagirala na vsak napad na Poljsko

London, 23. avg. br. Včeraj popoldne je imela vlada sejo, ki je trajala tri in pol ure in se je končala šele ob 18.30. Pred Downing Streetom, kjer so zborovali ministri, se je zbrala velika množica, ki je nestrno in popolnoma mirno pričakovala sklepe vlade. Posej je bil objavljen naslednji uradni komunike:

Angleška vlada je na svoji današnji seji proučila mednarodni položaj z vseh vidikov in razpravljala o vseh možnih posledicah. Prav tako je vzela na znanje poročilo o premikanju čet v Nemčiji in poročilo, da je tik pred zaključkom sklenitev nenapadnega pakta med Rusijo in Nemčijo.

Vlada je brez oklevanja ugotovila, da se ta dogodek v nobenem pogledu ne tiče obveznosti, ki jih je Anglija prevzela do Poljske ter je ponovno potrdila svojo čvrsto voljo in odločnost, da vse te obveznosti do kraja izpolni. Angleški parlament je sklican za četrtek. Vlada bo predložila obema zbornicama v odobritev predlog zakona o izrednih pooblastilih, da bi mogla izdati glede državne obrambe vse potrebne ukrepe. Ta zakon bo dal vladi možnost, da nemudoma ukrene vse, kar bi narekoval mednarodni položaj. Istočasno je vlada sklenila prepoved izvoza posebnih važnih surovin.

Kljub tem varnostnim ukrepom, ki jih je smatrala vlada za nujno potrebne, je slej ko prej mnenja, da noben

Angleška vlada zahteva od parlamenta izredna pooblastila

Po predlogu zakona, ki bo jutri predložen parlamentu, bo dobila vlada naravnost diktatorska pooblastila

London, 23. avg. e. Po uradnem komunikuju, ki je bil objavljen sredi, bo angleška vlada predložila parlamentu zakon o izrednih pooblastilih, da lahko po potrebi ukrene potrebne mere v interesu narodne obrambe. Zatrjujejo, da bo zakon zelo dalekosežen in da bo v stvari vladi nudil vsa izjemna pooblastila, ki so sicer običajna samo za primer vojne. To bo prvi primer v novejši angleški zgodovini, da bo vlada v mirnem času zahtevala od parlamenta izjemne pravice, ki stvarno meje na diktatorsko oblast. Ministrski predsednik Chamberlain je obvestil zastopnika opozicije Greenwooda o tem zakonu, ki bo predložen parlamentu v četrtek. Kakor zatrjujejo, je Greenwood že dal prihanek v imenu delavske opozicije. Zakon bo izglasovan pri vseh treh čitanih na seji parlamenta v četrtek, tako da bo stopil v veljavo že v roku 24 ur.

Spodnja zbornica se sestane jutri popoldne ob 14.45. Po izjavi Halifaxa se bo takoj pričela razprava o izrednih pooblastilih

vladi. Kakor zatrjujejo, bo dobila angleška vlada s tem zakonom slična pooblastila, kakor jih ima francoska vlada.

Za jutri je sklicana seja vodstva delavske stranke. Na seji bodo razpravljali o stališču delavske stranke glede na sedanjí položaj. Parlamentarna skupina delavske stranke se sestane v četrtek jutraj pred sejo parlamenta. Na tej seji bodo laburisti formulirali stališče, ki ga bodo zavzeli v parlamentarni debati.

Lord Herbert Samuel, vodja liberalne opozicije v lordski zbornici, je govoril po radiu. Njegov govor je bil namenjen Zdrženim državam. Med drugim je dejal: Britanski narod je miren, enoten, odločen in pripravljen pogledati v oči dogodkom, ki se utesnejo zgoditi jutri, prihodnji teden ali pa prihodnji mesec.

Na Malti stroga pripravljenost

London, 23. avg. AA. Reuter: Zaradi izrednih varnostnih ukrepov so v žične ovire okoli Malt napeljali električni tok. Vsa obrambna sila na Malti je pripravljena za vsako morebitnost.

King-Hallove pisma v švic zaplenjena

Bern, 23. avg. i. Švicarski list »Bunde« javi, da je policija zaplenila več sto pisem Hinga Halla, ki jih je hotel preko švice vtihotapiti v Nemčijo. Pisma so bila poslana v Nemčijo s kuvertami pod naslovom: Dogodek leta — Švicarska razstava v Curihi.

Kako sodijo v Budimpešti

Budimpešta, 23. avg. br. Madžarski merodajni krogi so glede nemško-ruskega pakta dokaj rezervirani. Listi pa objavljajo vesti pod naslovi, ki kažejo, da pričakujejo v Budimpešti po sklenitvi tega

pakta popuščanje mednarodne napetosti v Evropi. Kljub temu pa domnevajo, da pomeni ta sporazum med Berlinom in Mo-

Izredna seja francoske vlade Tudi Francija ni spremenila svojega dosedanjega stališča

Pariz, 23. avg. br. Sredi je imela francoska vlada poldruho uro trajajočo izredno sejo, na kateri je proučila mednarodni položaj. Zunanji minister Bonnet je podal poročilo o najnovejših informacijah iz Moskve, Berlina in Londona, ministrski predsednik in vojni minister Daladier pa je poročal o ukrepih za narodno obrambo. Po seji je bil objavljen komunike, ki navaja, da je vlada soglasno odobrila navodila, ki so bila poslana vsem diplomatskim zastopnikom Francije v inozemstvu. Izrečno tudi ugotavlja, da Francija ni spremenila svojega dosedanjega stališča.

Za petek je sklicana seja zunanje-političnega odbora poslanske zbornice. Na tej

Poljsko-ruski odnošaji nespremenjeni V Varšavi docela hladnokrvno presojuje položaj in čakajo na podrobnosti nameravanega pakta

Varšava, 23. avg. z. V poljskih merodajnih in vojaških krogih docela mirno presojuje položaj in naglašajo, da Poljska nikdar ni resno računala na pomoč ruske armade. Poljska je bila že od vsega početka prepričana, da hoče Stalin v primeru evropskega konflikta očuvati nevtralnost in nastopiti šele potem, ko bo mogel odločiti izid morebitne vojne po želji Moskve. Zato je Poljska že od vsega početka temu primerno uredila vsa svoja taktična in politična ter tako dosegla tudi neomejeno podporo Anglije in Francije. Povratek k rapalski politiki pa smatrajo v Varšavi slej ko prej za popolnoma izključen.

Vest o odhodu Ribbentropa in o bližnji sklenitvi nenapadnega pakta med Rusijo in Nemčijo je bila v Varšavi sprejeta brez vznemirjenja, ker je že potek pogajanj vo-

skvo hud udarec za politiko obeh zapadnih velešil. Z največjim zanimanjem pričakujejo v mednarodnih krogih, kako stališče bo k temu spremenjenemu položaju zavzela Italija. Po dospelih poročilih iz Rima in Berlina se je sredi v budimpeštanskih merodajnih krogih utrdilo prepričanje, da bodoča akcija Nemčije ne bo omejena zgolj na Poljsko, marveč da gre sedaj za vso vzhodno in južnovzhodno Evropo, kjer hoče Nemčija učvrstiti svoj prestiž. »Magyar Nemzet« piše, da pomeni sklenitev nenapadnega pakta med Nemčijo in Rusijo preokret nemške zunanje politike za 180 stopinj. Protikomunistični pakt je s tem likvidiran. Berlin odsele ne bo mogel več sodelovati v protikomunistični kampanji, ki je tvorila doslej malone temeljno osnovo nemške politike.

seji bo podal zunanji minister Bonnet poročilo o mednarodnem položaju, njegova izvajanja pa bo izpolnil ministrski predsednik Daladier s poročilom o stanju francoske državne obrambe.

Ministrski predsednik Daladier je imel po seji vlade dolgo konferenco s šefom glavnega generalnega štaba Gamellinom, zunanji minister Bonnet pa je konferiral z angleškim, poljskim in rumunskim poslanikom.

Pariz, 23. avg. z. Za četrtek dopoldne je sklicana seja francoskega ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna.

Ribbentrop opoldne prispel v Moskvo Spremlja ga 31 vodilnih uradnikov in strokovnjakov zunanjega ministrstva

Berlin, 23. avg. br. Zunanji minister Ribbentrop se je včeraj dopoldne odpeljal iz Solnograda v Berchtesgaden, kjer je imel daljši razgovor s kancelarjem Hitlerjem, nato pa se je podal z letalom v Berlin. Odmaj je v spremstvu državnega podtajnika zunanjega ministrstva Gausa in 31 vodilnih uradnikov in strokovnjakov zunanjega ministrstva z letalom odpotoval proti Moskvi. Sredi se je Ribbentrop s svojim spremstvom ustavil v Kraljevcu v Vzhodni Prusiji, odkoder je davi nadaljeval potovanje v Moskvo, kamor bo prispel

okrog poldneva. Za časa bivanja v Moskvi bo nastanjen v poslopju bivšega avstrijskega poslanstva, ki je v neposredni bližini »Doma gostov«, v katerem so nastanjeni člani angleške in francoske vojaške delegacije.

Berlin, 23. avg. br. Odpravnik poslov ruskega poslanstva, ki vodi posle poslanstva za časa odločnosti poslanika, ki je na dopustu, je včeraj odpotoval v Moskvo, da prisostvuje zaključnim pogajanjem Ribbentropa z Molotovim.

Ali je nemško-ruski pakt že perfekten ali ne? Različna tolmačenja berlinskega in moskovskega komunikeja — Podpis ali šele pogajanja?

London, 23. avg. e. Preobrat je prišel tako nenadno, da so pravi vzroki in eventualne posledice malokomu znane. Pri hladnem razmišljanju angleški politični krogi smatrajo, da je treba vedeti neke značilne posebnosti, ki nikakor ne gredo v prilog ene same strani. Predvsem se opaža znatna razlika v stilizaciji med berlinskim in moskovskim komunikejem. Berlinski komunike zbuja vtis, kakor da je pakt že sklenjen in da gre Ribbentrop v Moskvo samo zato, da ga podpiše. Po ruskem komunikuju pa gre Ribbentrop v Moskvo, da šele vodi pogajanja za sklenitev pakta. V Londonu poudarjajo, da je

šel tudi Strang v Moskvo in je ostal tam 10 tednov, pa mu ni uspelo zaključiti pakta. Prevladuje pa prepričanje, da bo prišlo do podpisa nenapadnega pakta v najkrajšem času ali pa kmalu po prihodu Ribbentropa. Toda v tem primeru smatrajo, da bo mnogo odvisno od tega, kaj vsebuje ta pakt. Sovjetska Rusija ima tudi slične pakte o nenapadanju z Italijo in Poljsko in se nekatere drugi državi. Ti pakti pa vsebujejo klavzulo, po kateri Sovjetska Rusija dobi svobodo akcije, če njen partner postane napadalec napram tretji državi.

Japonska demarša v Rimu in Berlinu Japonska zahteva pojasnila, kako spravljata Rim in Berlin v sklad nemško-ruski pakt s protikomunističnim paktom

Tokio, 23. avg. br. Po sklepu japonske vlade sta včeraj izvršila japonska poslanika v Rimu in Berlinu demarši pri nemški in italijanski vladi ter zahtevala pojasnila, kakšen namen ima prav za prav sklenitev nenapadnega pakta med Nemčijo in Rusijo in kako spravljata Italija in Nemčija to politiko v sklad s protikomunističnim paktom, ki je tvoril dosedaj osnovo italijansko-nemško-japonskega sodelovanja. Japonska je pred vsem zainteresirana za tem,

kakšne obveznosti bo prevzela Nemčija napram Rusiji v pogledu Daljnega vzhoda. V Tokiju so prepričani, da Rusija brez dalekosežnih koncepcij na Daljnem vzhodu ne bi pristala na sklenitev nenapadnega pakta z Nemčijo. V tem primeru mora japonska vlada vedeti, kakšen pomen in smisel so sploh pripisujeta Rim in Berlin nadaljnjemu obstaju protikomunističnega pakta.

